

KURUL KARARI

Basın İlan Kurumu Genel Müdürlüğünden:

BORÇ PARA VE YARDIMLARA DAİR GENEL KURUL KARARI

Karar No: 219

21 Şubat 2024

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kararın amacı; Basın İlan Kurumu teşkiline dair 195 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (3) ve (5) numaralı bentleri, 23 üncü maddesinin birinci fıkrası ile Basın İlan Kurumu Yönetmeliğinin 102 ve 103 üncü maddelerine göre, basında fikren veya bedenen çalışanlara verilecek borç para ve yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Karar, basında fikren veya bedenen çalışanlara verilecek borç para ve yapılacak yardımlara dair şekil ve şartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları kapsar.

(2) Tüzel kişilere yapılacak yardımlar, bu Kararın kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Karar, Basın İlan Kurumu teşkiline dair 2/1/1961 tarihli ve 195 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (3) ve (5) numaralı bentleri, 23 üncü maddesinin birinci fıkrası ile Basın İlan Kurumu Yönetmeliğinin 102 ve 103 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Kararda geçen;

a) Borç para: Basında fikren veya bedenen çalışanlara, Kurumca vadesi bir yıl olmak üzere verilen ve belli taksitler halinde kesinti yapılmak suretiyle tahsil edilen paraları,

b) Genel Kurul: Basın İlan Kurumu Genel Kurulunu,

c) Genel Müdürlük: Basın İlan Kurumu Genel Müdürlüğünü,

ç) Kurum: Basın İlan Kurumunu,

d) Muhtaçlık yardımı: Basın mesleğinde fikren veya bedenen en az on yıl çalıştıktan sonra, artık çalışamaz hale gelen ve yardıma ihtiyacı bulunanlara yılda en fazla bir defa yapılan ya da basında fikren veya bedenen çalışmakta iken yangın, deprem, sel ve bunun gibi afetler nedeniyle muhtaç duruma düşenlere bir defaya mahsus yapılan yardımı,

e) Ölüm yardımı: Basında belli bir süre fikren veya bedenen çalıştıktan sonra ölenlerin yardımı muhtaç ailelerine bir defaya mahsus yapılan yardımı,

f) Şube Müdürlüğü: Kurum Genel Müdürlüğüne bağlı olarak illerde faaliyet gösteren mahalli teşkilatı,

g) Yönetim Kurulu: Basın İlan Kurumu Yönetim Kurulunu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Borç Para Verilmesi ve Yardımlara İlişkin Usul ve Esaslar

Ödeme yetkisi

MADDE 5- (1) Borç para ve yapılacak yardımlar, ilgililerin talebi ve Yönetim Kurulunun kararı üzerine, Genel Müdürlükçe ödenir.

(2) Yönetim Kurulu, verilecek borç para ve yapılacak para yardımları için, ilgili fonlardaki para miktarı ile Kurumun nakit imkânlarını dikkate alır.

Özel talepler

MADDE 6- (1) Borç para, muhtaçlık yardımı ve ölüm yardımı istekleri, Kurumca belirlenecek şekilde özel taleplerle yapılır.

(2) Taleplere, borç talep eden ve kefilin son aya ait maaş bordrolarının suretleri eklenir.

(3) Taleplerin gerçeğe uygunluğu, Yönetim Kurulunca her suretle incelenebilir. Gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu belirlenenler, borç para ve muhtaçlık yardımı alma hakkını kaybederler. Ölüm vukuunda ölüm yardımı alacakların hakları saklıdır.

Borç verilebilecekler ve nitelikleri

MADDE 7- (1) Basın İlan Kurumu Yönetmeliğinin 103 üncü maddesi ile bu Karar hükümlerine göre kendilerine borç para verilebilecek kişiler ve nitelikleri şunlardır.

a) Borç para verilebilecek kişiler:

1) Basın mesleğinde fikren veya bedenen çalışanlar,

2) Resmî ilan ve reklam yayımlama hakkı bulunan süreli yayınlara hizmet veren haber ajanslarında fikren veya bedenen çalışanlar,

3) Kurum Genel Kurulunda temsilci bulundurma hakkına sahip sendika ve basın derneklerinde çalışanlar,

4) Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığında çalışanlar.

b) Bunlarda aranacak nitelikler:

1) İşinde en az iki yıl çalışmış olmak,

2) İşle ilgili bulunmayan başka bir işte çalışmamak,

3) Maaşlarında temlik veya haciz bulunmamak.

(2) Resmî İlan ve Reklam Yönetmeliğinin Geçici 4 üncü maddesine göre, resmî ilan ve reklam yayımlama hakkı bulunan gazetelere ait olup yayımlama hakkı kazanan internet haber sitelerinde çalışanların geçmişte fikir işçisi olarak yaptığı çalışmalar, bu maddede yer alan sürenin hesabında dikkate alınır.

Süreli yayımlara dair şartlar

MADDE 8- (1) Bu Kararda sayılan nitelikleri sahip bulunanlara borç para verilebilmesi için çalıştıkları süreli yayımların:

a) Resmî İlan ve Reklam Yönetmeliğine göre resmî ilan yayımlama hakkını kazanmış olması,

b) Resmî ilan ve reklam alacakları üzerinde borcun emniyetini kaldıracak ölçüde haciz veya temlik bulunmaması,

c) Taksitleri, borç alanın ve müteselsil kefilinin ücreti ile istihkaklarından ve işten ayrılmaları halinde, borcun kalanını ödenecek tazminatlarından defaten kesmeyi, tazminatsız işten ayrılmalarında veya tazminatın kalan borcu karşılamayacak tutarda olması halinde, kalan tutarı defaten Kuruma ödeyeceğini yazılı şekilde kayıtsız ve şartsız olarak kabul, beyan ve taahhüt etmeleri, bu taahhütlerine rağmen gerekli kesintileri yapmadıkları takdirde, bu meblağın Kurumdaki ilan alacaklarından tevkifini gayri kabili rücu olarak kabul, beyan ve taahhüt etmeleri şarttır.

Sürelî yayınlardan başka yerde çalışanlar

MADDE 9- (1) Sürelî yayınlarda fikren veya bedenen çalışanların dışındakilere, resmî ilan yayımıyla ilgili şartlar uygulanmaz.

(2) Bu madde kapsamındaki kişiler ve kefilleri için, bu Kararda öngörülen taahhüdü çalıştıkları kurumun yetkili organlarının ifa etmesi yeterlidir.

Borcun teminatı

MADDE 10- (1) Borç para talebinde bulunanların, kendileri gibi aynı niteliklere sahip birisini “müteselsil kefil” göstermeleri şarttır.

(2) Sürelî yayınlarda, Anadolu Ajansı ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığından başka yerde çalışanların, biri kendileri ile aynı niteliklere sahip, diğeri 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen şartlara sahip olmak üzere iki kişiyi “müşterek borçlu ve müteselsil kefil” göstermeleri lazımdır.

(3) Bir kişinin birden fazla kefaleti kabul edilmez.

Borç miktarı ve taksitleri

MADDE 11- (1) Verilecek borç miktarı 12.000,- Türk Lirası, ödeme süresi ise bir yıldır.

(2) Borç, verildiği tarihi takip eden ilk ay başından başlamak ve her ay kesilmek üzere, on iki eşit taksitte ödenir. Borç, ayın 15 inden sonra verilmiş ise, ilk taksitin tahsiline ikinci ay başından başlanır.

(3) Yönetim Kurulu, borç verme fonunun mevcudu ile Kurumun nakit imkanlarını dikkate alarak, verilecek borç limitini ve taksit sayısını azaltabilir.

(4) Evlenen veya çocuğu olanlar için, evlilik veya çocuğun doğum tarihinden itibaren en geç bir yıl içerisinde başvuru yapılması ve bu durumun bir belge ile tevsik etmeleri kaydıyla, birinci fıkrada belirtilen borç miktarı 15.000,- Türk Lirasıdır.

(5) Yönetim Kurulu, yangın, deprem, sel ve bunun gibi afet durumlarında, gerçekleştiği yerlere özgü olmak üzere, birinci fıkraya göre verilecek borç para miktarını iki katına kadar artırıp, taksit geri ödemelerini 6 aya kadar erteleyebilir.

Kesintisiz ödeme

MADDE 12- (1) Verilecek borç paradan faiz, masraf karşılığı gibi her ne ad altında olursa olsun kesinti yapılmaz. Ancak, Damga Vergisi Kanununun öngördüğü yükümlülükler, borç alanlara aittir.

Müracaat ve kayıt işlemleri

MADDE 13- (1) Borç para isteğine ilişkin müracaatlar, bu amaçla hazırlanmış özel taleplerin doldurulması suretiyle, Kurum şubelerine yapılır.

(2) Bu kararın gereklerini yerine getirmek üzere, özel taleplere eklenecek belgeleri Kurum tespit eder.

(3) Müracaatlar, geliş tarihi esas alınarak, sırasıyla kaydedilir.

Karar ve uygulama

MADDE 14- (1) Yönetim Kurulu, tespit edilen sıraya bağlı kalmak kaydıyla, kaç kişiye borç para verileceğini kararlaştırır.

Borç senedi ve taahhütname

MADDE 15- (1) Kendilerine borç para verileceklerden, içeriği Kurumca tespit edilen borç senedi alınır.

(2) Borç senedinde, bu Kararda öngörülen hükümlerin borçlu ve kefilleri hakkında uygulanacağı kabul ve taahhüt edildiği de ayrıca belirtilir.

Borç taksitleri ve muacceliyet

MADDE 16- (1) Taksitlerden herhangi birinin vadesinde ödenmemesi hâlinde, borcun kalanı muacceliyet kesbeder.

(2) Borcun kalanı, borçlu veya kefillerinden tahsil edilemediği takdirde, bu meblağ borçlunun çalıştığı süreli yayının ilk istihkakından kesilir.

Çalışma yerini değiştirenler

MADDE 17- (1) Kurumdan borç para alanlar, borcun tamamını ödemediği süreli yayın veya kuruluşun ayrıldıkları takdirde, yeni işyerinden, bu Kararda yer alan hükümlere uygun taahhütname getirmeleri şarttır. Aksi takdirde, eski işverenin taahhütnameyi işleme konur.

(2) Bu Kararın 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendinde tespit edilenler işten ayrıldığı takdirde, ilgili kuruluşların yetkilileri de, bunların yeni iş adreslerini Kuruma bildirmekle yükümlüdürler.

Müeyyide

MADDE 18- (1) Bu Kararda belirtilen yazılı taahhütlerini yerine getirmeyen süreli yayın veya kuruluşların çalışanlarına, borç para verilmez ve taahhütleri ile çalışanlarının kefaletleri kabul edilmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Para Yardımlarına İlişkin Hükümler

Yardım yapılacaklar ve nitelikleri

MADDE 19- (1) Bu Karar hükümlerine göre kendilerine para yardımı yapılabilecek kişiler, basın mesleğinde fikren veya bedenen çalışanlar ile ölenlerin yardımı muhtaç aileleridir.

(2) Yardım yapılacaklarda aranacak şartlar aşağıda gösterilmiştir.

a) İlgili kanunlar uyarınca basın mesleğinde fikren veya bedenen en az on yıl çalışıp da, halen çalışamaz ve yardıma muhtaç durumda bulunmak veya ölüm hali,

b) Basın mesleğinde fikren veya bedenen çalışmakta iken yangın, deprem, sel ve bunun gibi afetler nedeniyle muhtaç duruma düşmek.

Muhtaçlık yardımı

MADDE 20- (1) Muhtaçlık yardımı 6.000,- Türk Lirası olup, yılda bir defa yapılır. Yardım talep edenin:

a) Çalışamaz durumda olduğunu;

1) ‘‘Yardıma Talebi Formu’’nun, üyesi bulunduğu basın derneği veya sendikasında onaylanması, herhangi bir basın dernek veya sendikasında üye olmayanların ise, fikren veya bedenen çalışmış basın mensubu olduğunu gösteren bir belge ile,

2) Resmî bir sağlık kuruluşundan alınan raporla.

b) Muhtaç olduğunu;

1) Basın mensuplarının sosyal dayanışma ve yardımlaşması amacıyla kurulmuş bir vakıfça veya muhtarlıkça verilen bir belge ile,

2) Aylık net gelirinin, net asgari ücretin 3/4’ünün altında olduğunu gösteren bir belge ile, tevsik etmesi şarttır.

(2) Çalışamaz durumda ve muhtaç olduğunu belgelendiremeyenlerin talepleri işleme konulmaz.

Ölüm yardımı

MADDE 21- (1) Ölüm yardımı, ölen basın mensuplarının yardıma muhtaç eşleri ile aynı durumdaki çocuklarına, bunların yokluğu halinde kanunen bakmakla yükümlü oldukları ana, baba ve kardeşlerine bir defaya mahsus olmak üzere yapılır.

(2) Ölüm yardımı 9.000,- Türk Lirasıdır.

(3) Bu yardım talebinin işleme konulması veraset ilamının ibrazına bağlıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 22- (1) Resmî Gazete’nin 8 Aralık 1977 tarihli ve 16133 sayılı nüshasında yayımlanan 68 sayılı ‘‘Basında Fikren veya Bedenen Çalışanlara Verilecek Borç Para ve Yapılacak Yardımlar Hakkındaki Genel Kurul Kararı’’ ile bu kararın tadilleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 68 sayılı ‘‘Basında Fikren veya Bedenen Çalışanlara Verilecek Borç Para ve Yapılacak Yardımlar Hakkındaki Genel Kurul Kararı’’nın yürürlükte olduğu dönemde ilgililerinden alınan her türlü borç senedi, taahhünamesi veya teminatı ile kefalet geçerliliğini koruyacaktır.

Yürürlük

MADDE 23- (1) Bu Genel Kurul Kararı 1/4/2024 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24- (1) Bu Genel Kurul Kararı hükümlerini Basın İlan Kurumu Genel Müdürü yürütür.